



Република Србија  
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД  
Рев2 3497/2021  
05.05.2022. године  
Београд

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић, Драгане Бољевић, Бранке Дражић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог ЈП „ЕПС“ Београд, Огранак РБ „Колубара“ из Лазаревца, чији је пуномоћник Александар Будалић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3337/21 од 01.09.2021. године, на седници одржаној 05.05.2022. године, донео је

**ПРЕСУДУ**

**ДОЗВОЉАВА СЕ** одлучивање о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3337/21 од 01.09.2021. године, као изузетно дозвољеној ревизији.

**ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3337/21 од 01.09.2021. године и пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 14/21 од 06.07.2021. године, тако што се **ОДБИЈАЈУ** као неосновани тужбени захтеви тужилаца, којима су тражили да се обавезе тужени да исплати понаособ тужиоцима на име накнаде штете због мање исплаћене зараде, појединачно одређене износе, са законском затезном каматом, уплати припадајуће доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и накнади трошкове првостепеног парничног поступка.

**ОБАВЕЗУЈУ СЕ** тужиоци да солидарно накнаде туженом трошкове парничног поступка у укупном износу од 102.942,5316 динара, у року од осам дана од дана пријема преписа ове пресуде, под претњом принудног извршења.

**ОДБИЈА СЕ** захтев тужиоца АА за накнаду трошкова на име одговора на ревизију.

**Образложење**

Основни суд у Лазаревцу, пресудом П1 14/21 од 06.07.2021. године, обавезао је туженог да тужиоцима понаособ исплати на име накнаде штете због мање исплаћене зараде одређене новчане износе, са законском затезном каматом и да на досуђене износе Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати на име

тужилаца припадајуће доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања (све ближе одређено у ставу првом изреке). Обавезао је туженог да исплати тужиоцима на име трошкова парничног поступка износ од 298.986,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде (став други изреке).

Апелациони суд у Београду, пресудом Гж1 3337/21 од 01.09.2021. године, одбио је као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Основног суда у Лазаревцу ПП 14/21 од 06.07.2021. године (став први изреке). Одбио је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, као посебну, због погрешне примене материјалног права, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, са предлогом да се преиначе другостепена и првостепена пресуда, одбије тужбени захтев и обавезу тужиоци да солидарно накнаде туженом трошкове првостепеног, другостепеног поступка и трошкове поступка по ревизији (у ревизији је истакнут трошковник на име састава ревизије у износу од 18.000,00 динара по АТ и судске таксе на ревизију и одлуку по ревизији по ТТ).

Тужилац АА је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је на основу члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14, 87/18 и 18/20), оценио да је ревизија туженог изузетно дозвољена, ради уједначавања судске праксе, код неоснованости тужбеног захтева у сличној чињеничноправној ситуацији против истог туженог.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у побијаном делу на основу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у радном односу у предузећу „Колубара Метал“ Д.О.О. Вреоци, које је било посебно правно лице до 31.12.2013. године, када је спроведена статусна промена припајања привредном друштву РБ „Колубара“ ДОО Лазаревац, која, статусном променом припајања од 01.07.2015. године послује у оквиру туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд. Тужени је као послодавац следбеник, у складу са одредбом члана 150. Закона о раду, примењивао на запослене из предузећа „Колубара Метал“ ДОО Вреоци, опште акте послодавца претходника, односно Колективни уговор „Колубара Метал“ ДОО Вреоци од 27.07.2012. године. Одредбом члана 33. тог Колективног уговора, предвиђено је да се вредност радног часа за текућу годину утврђује за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ „Колубара“ ДОО Лазаревац, а да евентуално већу вредност уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити, ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад. У спорном периоду од јануара 2014. године до јануара 2015. године, закључено је више споразума између ПД РБ „Колубара“ ДОО Лазаревац и Синдикалне организације „Колубара“,

који су имали за предмет утврђивање радног часа у ПД „Колубара“ ДОО Лазаревац за спорне месеце, а закључено је и више споразума између ПД РБ „Колубара“ ДОО Лазаревац и Синдикалне организације „Колубара Метал“, којима је такође за спорне месеце утврђена вредност радног часа у Огранку „Колубара Метал“ ДОО. Послодавац следбеник је на основу наведених споразума закључених са Синдикатом, утврђивао посебну цену радног сата, за Огранак „Колубара Метал“ у нижој вредности од вредности цене рада одређене за остале запослене. Код послодавца следбеника закључен је нови Колективни уговор у фебруару 2015. године, којим је утврђена иста вредност радног сата за све запослене код туженог. Досуђени износи представљају разлику између зараде обрачунате тужиоцима на основу мање вредности радног часа за запослене у Огранку „Колубара Метал“ у односу на зараду обрачунату по вредности радног часа одређеног за остале запослене у ПД РБ „Колубара“, за период од јануара 2014. године до јануара 2015. године, чију је висину првостепени суд утврдио на основу налаза и мишљења судског вештака економске и финансијске струке, на чију рачунску тачност странке нису имале примедби (тужбе су поднете у новембру 2016. године).

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили, да је послодавац следбеник имао могућност да измени општа акта и закључи нови Колективни уговор и изједначи коефицијенте за радна места и на тај начин испуни законску обавезу да запосленима исплаћује једнаку зараду за исти рад, као што је то учинио после спорног периода, због чега су тужиоцима досуђени утврђени новчани износи на име накнаде штете.

Другостепени суд је закључио и да су без оправданог разлога, запослени из припојеног привредног друштва стављени у неравноправан положај у односу на друге запослене код послодавца, чиме је, супротно правилима из члана 18, 19. и 20. Закона о раду, извршена њихова дискриминација по основу права на исплату зараде према вредности радног часа одређеног за друге запослене.

Основано се у ревизији указује на погрешну примену материјалног права, на који законски разлог овај суд пази и по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП.

Према одредбама члана 150. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14), послодавац следбеник дужан је да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока: 1) истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника; 2) код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

Одредбом члана 33. став 1. Колективног уговора „Колубара Метал“ предвиђено је да се вредност радног часа за текућу годину утврђује за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ „Колубара“ Д.О.О. Лазаревац, а евентуалну већу вредност, уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити. Ставом 3. истог члана, да, ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно променити.

Према образложењу другостепене пресуде, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право, када је

између осталог закључио да је запосленима преузетим из „Колубара Метал“ ДОО Вреоци, зарада обрачунавана и исплаћивана применом мање вредности радног часа у односу на вредност радног часа, која је примењивана за обрачун зараде запослених у ПД РБ „Колубара“, супротно члану 33. Колективног уговора ПД „Колубара Метал“ ДОО Вреоци, коју је послодавац следбеник био дужан да примењује најмање годину дана после извршене статусне промене, у складу са одредбом члана 150. Закона о раду, где је послодавац следбеник имао могућност да измени опште акте и изједначи коефицијенте за радна места. Затим, да после статусне промене РБ „Колубара“ није имао овлашћење да споразумом уговара мању, већ само већу цену рада, а околност да је претходни послодавац пре статусне промене уговарао нижу вредност радног часа, није од утицаја на одлучивање, нити може представљати узор за поступање од стране послодавца следбеника.

Према оцени овог суда, послодавац претходник је имао овлашћење да у периоду када је самостално пословао утврђује вредност радног часа за своје запослене, те је у складу са чланом 150. Закона о раду, тужени као послодавац следбеник био дужан да најмање годину дана након припајања примењује колективни уговор послодавца претходника – што значи и одредбу члана 33. став 3. тог општег акта, осим ако пре истека тог рока код послодавца следбеника не буде закључен нови колективни уговор. Обавезна примена општег акта послодавца претходника од стране послодавца следбеника у периоду од најмање годину дана може довести до тога да запослени код послодавца претходника у том периоду остварују мању или већу зараду од запослених код послодавца следбеника. У конкретној ситуацији, до тога није дошло зато што су запослени у Огранку „Колубара Метал“ на основу свог општег акта имали већи коефицијент за обрачун зарада од запослених у РБ „Колубара“, па су кроз споразумно утврђено мању вредност радног часа њихове зараде у 2014. години биле фактички изједначене са зарадама запослених у осталим организационим јединицама туженог. Коефицијенти и вредност радног часа свих запослених код туженог који обављају исте послове нормативно су изједначени у јануару 2015. године изменама одлука о коефицијентима, односно у фебруару месецу исте године ступањем на снагу Посебног колективног уговора ЈП „Електропривреда Србије“. Поред тога, не може се прихватити закључак другостепеног суда, да су запослени из припојеног друштва стављани у неравноправан положај у односу на друге запослене код туженог, те да је тиме, супротно правилима из чл. 18, 19. и 20. Закона о раду, извршена њихова дискриминација по основу права на исплату зараде. Наиме, за постојање дискриминације у смислу наведених одредаба Закона о раду неопходно је да се запослени стави у неповољнији положај у односу на друга запослена лица у истој или сличној ситуацији, с обзиром на неко лично својство. Тужиоци и други запослени у припојеном привредном друштву нису били стављени у неповољнији положај у погледу права на зараду у току 2014. године, нити се запослење у Огранку „Колубара Метал“ може сматрати личним својством.

Према томе, ради правилне примене материјалног права, преиначене су другостепена и првостепена пресуда и одбијени тужбени захтеви тужилаца ради исплате на име накнаде штете због мање исплаћене зараде (главни тужбени захтев) и тражених доприноса (споредни тужбени захтев).

Полазећи од успеха у поступку по ревизији и тражених трошкова, обавезани су тужиоци да солидарно накнаде туженом трошкове парничног поступка у укупном износу од 102.942,5316 динара (на име такси за четири одговора на тужбу у износу од

по 1.650,00 динара, на жалбу у износу од 13.057,0886 динара, на ревизију у износу од 26.114,1772 динара и пресуду по ревизији у износу од 39.171,2658 динара, узимајући у обзир као вредност предмета спора ради обрачуна таксе вредност укупног побијаног дела тужиље ГГ у укупном износу од 162.854,43 динара, сходно Закону о судским таксама – „Службени гласник РС“ бр. 28/94 ... 95/18 и на име састава ревизије у износу од 18.000,00 динара, према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката – „Службени гласник РС“ бр. 121/12, 99/20 и 37/21), на основу члана 153. и 154. ЗПП.

Трошкови на име одговора на ревизију тужиоца АА нису били потребни ради вођења парнице, због чега је одбијен као неоснован захтев тужиоца АА за накнаду трошкова на име одговора на ревизију на основу одредбе члана 154. став 1. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредби члана 404, 416. став 1. и 165. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија  
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић**